

1231 1923/3/3 SZ. DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

1923. január 3. Szerda.

ÁRA 10 KORONA

Debreczen, XXI. évf. 1. szám.

Baltazár püspök a kálvinista szellem öledéséről és a rendtörvény ellen

„Bármit tartalmaz a törvény, ugyanazokat az igazságokat fogom hirdetni mint eddig és ugyan- gy, mint eddig!”

Baltazár püspököt újév alkalmából, mint a múltban, most is tisztelőinek serege kereste fel és üdvözölte.

A református egyházkerületi és kollégiumi tisztviselők az újév alkalmából küldöttségileg keresték fel Baltazár püspököt és gróf Degenfeld József főgondnokot, az egyházkerület egyházi és világi elnökeit. Jókivánságaikat Karai Sándor kollégiumi igazgató tolmácsolta, akinek üdvözlő beszédére Baltazár püspök hosszabb beszédben válaszolt és többek között a következőket mondotta:

— Az elmúlt esztendő mutat olyan elmosódott vonásokat, amelyekből az optimizmus nagy erőfeszítéssel kialakíthatja a javuló helyzet képét. A mi egyházkerületünkben és kollégiumunknak életében is látszanak az összhang felé törekvés jelei, nem valami új divat felé való törekvés jelei. Annnyibizonyos hogy az igazságoknak elemi ereje van... Ime a kormány hiába tagadja meg egy magyar kálvinista napilap alapítására irányuló kérésünket, hiába tartja magánul még mindig megerősítettül a Debreczeni Kálvinisták Templomegyesületének alapszabályait és hiába engedélyez viszont gombamódra mindenféle reakcionárius orgánumokat és egyesületeket; azért a mi szellemünk él, hat, munkál, gyarapít és állás belül az országra és tisztesség kívül a világon.

— Nem tudom, hogy a rend foko-

zotabb védelme iránt hozandó törvénynek milyen hatása lesz a mi nemzeti, vallási és kulturális erőink kifejtésére. Az igazi rend különben a maga belső erőivel, szilárdságával általános érdeklődéssel, legjobban maga védelmezi meg magát. Nem kel- lenek mellé sem paragrafusok, sem büntetések. Vagy ha vannak mellette ilyenek, akkor feleslegesek... Ép ezért nem olvastam én el tervezetében sem s nem fogom elolvasni elkészül- ben sem a hozandó törvényt.

— Ha az evangéliumból és hazánk történelméből együttesen vett és alkotott ideálokkal, a józan szabadság, felvilágosodottság, okos haladás, szere- tet és az ezekre alapított emberi egyenlőség és nemzeti szolidaritás igazságaival megegyeznek a törvény rendelkezései, akkor nem jöhetnek ismeretlenül sem összeütközésbe velük, ellenkező esetben pedig ismerve is megtörténik az összeütközés, mely- nek következményeit természetesen legmesszebbmenőleg vállalnám, mert megtanultam a bibiából, hogy az örök igazságok Istenének kell inkább engednem, hogysem embereknek és az emberek törvényének csak annyiban, amennyiben Isten törvényével megegyeznek. Ez azt jelenti, hogy bár- mit tartalmazna is a törvény, ugyan- azokat az igazságokat fogom hirdetni, mint eddig s ugyanugy mint eddig.

Alaptalan a Wolff-Gömbös-kormányról szöve hieszteles

Budapest, január 2. Az egyik liberális, ellenzéki lap vasár- napi számában megjelent, a két ünnepe pedig továbbterjedt az a híresztelés, hogy a miniszter- elnök pozíciója megingott és a Bethlen-kormány távozása be- fejezett tény. Erthető feltűnést és izgalmat keltett ez a híradás a polikiai körök legszelebb rétegeiben, mert mindenkit vá- ratlanul ért. A képviselők nagy része vidéken tartózkodik, még a kormányt támogató pártok is a kérdésben teljesen informá- latlanok voltak, de maguk az ellenzékiek sem látták át a hely- zetet. Ma délelőtt folyamán a helyzet tisztázódott és annyi mindenesetre megállapítható lett, hogy a híresztelés nem is politikai, mint inkább pénzügyi körökből eredt. A kormány igyekszik megállapítani a lan- szírozott hírek eredetét, kétsé- get kizárólag megállapítható ugyanis, hogy kormányválsá- gról szó sincs, a Bethlen-kor- mány helyzete változatlanul szilárd és semmi néven neve- zendő ok nincsen arra, hogy a miniszterelnök átadja helyét, vagy rekonstruálja kabinetjét s

a bizalom birtokában továbbra is a helyén marad.

Nem szorul külön megállapí- tásra a dolgok illetlen állása mellett az, hogy a kormányvál- ság hírével kapcsolatban bedo- bított személyi kombinációk sem bírnak alappal. Wolff Károly, akinek nevét megemlítik, egy- általán elhárít magától ilyen kombinációt. Zichy János gróf pedig, bár tagja mint egyedül álló pártönkivüli a nemzetgyü- lésnek, annyira kevésbé kapso- lódik bele a politikai életbe, hogy amidőn nevének felhasz- nálását hallotta, ő maga fogadta a legnagyobb csodálkozással. A kormányválságról elterjesz- tett hírekre egyébként az egy- séges párt megfelelő választ készül adni január 9-én, ami- kor is pártértekezlet lesz és itt Bethlen István gróf miniszter- elnök hosszabb politikai nyilat- kozatot fog tenni.

Politikusok újév üdvözlése

Gróf Bethlen miniszterelnök, eredeti programjának megfele- lően, tegnap érkezett vissza a fővárosba, ma reggel foglalta el hivatalát, első útja a kor-

mányzóhoz vezetett, akinek szerencsekívánatait tolmácsolta az ujesztendő alkalmából. A ke- resztény ellenzék táviratilag üdvözölte vezetőit, gróf And- rássy Gyulát és Haller Istvánt, a Központi Demokrata Körben Benedek János üdvözölte az összes kerületi demokrata pár- tok nevében Vázsonyi Vilmost, aki beszédében szól az újév ajándékuul nyújtott kereseti adó belü végrehajtási utasításról, a mely telve van képtelen ren- delkezésekkel, amely után nem lesz orvosi vagy ügyvédi titok, amely után — mondta — már nemcsak lakásunkkal rendel- kezhettek, hanem irodánkba műhelyünkbe is minden perc- ben szabadon beléphetnek.

Szól Vázsonyi a jóvátételről is. Ha a kormány — mondta — ügyesen jár el, a jóvátétel elkerülhető s ha bekapcsoló- dunk az igazi európai körfor- galomba, még a jóvátételen tul

is sikereket érhetünk el, a de- mokrácia útján kell megtalálni a nemzetekkel az igazi szolida- ritást.

A Rassay-pártban a vezér újév üdvözlése elmaradt, mert Rassay Károly csak újév dél- utánján érkezett vissza Aradról, hol nőtestvérét látogatta meg.

Friedrich külföldön

Friedrich István — mint ér- tesülünk — január 20-ika tájap utazik Rómába, onnan pedig Konstantinápolyba és Angarába. Friedrich nem egyedül utazik, hanem hat-nyolc emberrel, akik az olasz és török dolgokban já- ratosak, olaszországi és török- országi tartózkodásának idő- pontja nincs megállapítva, de semmiesetre sem napokról vagy hetekről van szó, hanem hosszabb ideig, esetleg hat-hét hónapig marad, sőt — mint kör- nyezetében mondják — még na- gyobb ideig.

A Szilveszter-napi Petőfi-ünnep

A halhatatlan magyar költő szüle- tésének százéves évfordulóján a csonka országban mindenütt fellán- golt a lelkesezés tüzei. Az ország- os ünneplés fényéhez halvány mé- cseket szolgáltatott Debreczen is.

Petőfi-képek és Petőfi-kéziratok megkoszoruzása

Megható módon áldozott a Petőfi iránti kegyeletnek a városi muzeum és a Csokonai-kör, illetőleg Zoltai Lajos, a muzeum igazgatója és a kör ereklvettári öre. A költő születésnap- jára, január 1-re zöld gallyal és nyíló öszirozásával vette körül Petőfinek a Csokonai-körben és a muzeumban őrzött két képét, amelyek közül az egyik Petőfit Debreczenben ábrázolja. — Ugyancsak eleven zölddel és ele- ven virággal díszítette Petőfinek há-

rom eredeti kéziratát, amelyek a vá- rosi muzeumnak legbecsebb erekl- lyei közé tartoznak. Újév napján sok látogatója volt a muzeumnak és a Csokonai-kör ereklvettárának, de egy sem volt, aki áhitattal ne állt volna meg Petőfinek egyszerűen dí- szített arcképei és kéziratái mellett és mély megilletődéssel ne gondolt volna a legnagyobb magyar költői lángelmére, Petőfi Sándorra.

Diszelóadás a Csokonai-színházban

A Csokonai-színház Kardoss Géza igazgató ügyes, gondos rendezésé- ben, kitünő előadásban Szávay Gyula és Géczy Istvánnak a jubileumra szánt „Petőfi” című darabját hozta ki. A diszelóadás halás közönsége mindvégig lelkes hangulatban nézte végig a darabot.

Budapest Petőfi ünnepe

Budapest, január 2. A főváros min- den számottevő testülete Petőfi-ünne- pet rendezett Szilveszter napján. Az ünnepek sorát délelőtt fél 11 óra- kor a Petőfi Társaság tartalmas ün- nepélye nyitotta meg, amelyet a Zene- művészeti Főiskola dísztermében ren- deztek. Az első sorokban ott volt Horthy Miklós, Magyarország kor- mányzója családjával, József főherceg családjával, gróf Apponyi Albert, Tóth Lajos kultuszminiszteri államtitkár és mások.

A díszülésen Móra Ferenc szavalta el ünnepi költeményét és Rákosi Jenő tartott beszédet.

A magyar újságírók Petőfi-ünnepe

A Magyarországi Újságírók Egye- sülete Szilveszter délutánján Petőfi Sándor centennáriuma alkalmából rendkívüli választmányi ülést tartott az Otthon Körben.

Márkus Miksa, az Egyesület elnöke az ülés megnyitása után fölkérte Rá- kosi Jenőt, az Újságíró Egyesület díszelnökét, méltatni Petőfi emlékét.

Rákosi Jenő a megjelentek tapsvi- harában emelkedett szólásra. Kijelen- tette, hogy a maga részéről termé- szetesnek találja, hogy az újságírók Petőfit ünneplik. Szóval és írásban, költeményben és prózában a fölvilá- gosodás fátyla hordozójaként, a ma- gyar kultúra fátylajaként ünneplik ma Petőfit és elvégre

ha tüzoszlopok éppen nem is, de látkyahordozók vagyunk mi, új-

ságírók is a kultúra szolgálatában.

Igaz ugyan, hogy ma sokunk fá- tylának több a füstje, mint a lángja, de ez a kor hibája és nem a miénk. Én tehát — folytatta Rákosi — bo- csánatot kérek Petőfi szellemétől, hogy mint főszerkesztő fölemelkedem hozzá, aki tudommal csak segédszer- kesztő volt. Ha bejárjuk Petőfi köl- tészetének egész pompázó birodalmát, abban nem fogunk találni egyetlen hazugságot sem. Petőfi nagyságának alakja az ő nagyszerű igazmondása, igazságszeretete.

Petőfi ünneplése olyan dicsősége ennek a népnek, amely nem ma- radhat hatástalan.

Mert ha csak a szép kultuszáért he- vülő emberek ünneplik is most Petőfit, mégis ezek irányítják hazájuk figyel- mét a mi költőnkre és amikor el fog- ják mondani, hogy ez a fiatal ember itt élt és rövid 26 esztendő alatt olyan pályát futott be, aminőhöz hasonlót nem találunk sehol a világirodalom- ban. Ő nemcsak költő, hanem hős is volt, nagy magyar is volt és

mi büszkék lehetünk arra, hogy Petőfi... újságíró is volt.

Este 6 órakor

az egyetemi ifjuság

a Szabadság-téri irredenta szobrok előtt gyülekezett és innen zárt sorok- ban vonultak a Dunaparton keresztül a Petőfi-szoborhoz. Itt hazafias be- szédeket mondtak és több Petőfi-ör-

set szavaltak el az ifjúság képviselői, majd megkoszorúzták Petőfi szobrát és a Himnusz és a magyar Hírszék egy emléklépe után

a főváros utcáin fáklyákkal vonultak végig

Hét órakor

az összes harangok megkondultak a nagy magyar költő emlékére. A színházakban imnapi előadás volt és vagy Petőfi életét tárgyaló darabokkal, vagy szavaltatokkal áldoztak Petőfi emlékének. A főváros utcái fényárban usztak, a körutak hatalmas sorvilámpái nappali világosságot szórtak az aszfaltra.

A csehek is ünneplik Petőfit

Prága, jan. 2. A prágai sajtó Petőfi jubileumáról nagyrészt a napi hírek között emlékezik meg. A Szociáldemokrat és a Venkov hosszabb cikket szentelnek a költő méltatására és tárgyilagos értékezésben foglalkoznak Petőfi világirodalmi jelentőségével.

Bezárják a nagyváradi premontrai főgimnáziumot

Nagyvárad, január 2. Nagyvárad magyar lakosságát nagy izgalomban tartja az a hír, hogy a premontrai főgimnáziumot a román hatóságok be akarják zárni. A premontrai rend irattárárt tegnap lepecsételték és vizsgálatot indítottak a rend igazgatósága ellen azon a címen, hogy hosszabb idő óta államellenes propagandát üz. Nagyváradon mindenki úgy tudja, hogy a vizsgálat eredményét már előre elhatározták és az intézetet bezárják. A bezárás okának azt tartják, hogy a gyulafehérvári koronázás alkalmával a főgimnázium igazgatója, Kovács Lajos állítólag olyan beszédet mondott az ünnep előtt, amely egyes részben felségsértő lett volna.

Kovács Lajos igazgató tudósítónk előtt kijelentette, hogy az inkriminált beszédben nincs semmi kifogásolható, de ha van is, őt terhelheti. A rend perjele, aki ebben az ügyben közösvárótt érdeklődött, azt a választ kapta, hogy a gimnáziumot már bezártnak tekinthetik.

Ausztriában mégis új választások lesznek?

Bécs, január 2. A „Der Nachmittag” című bécsi estlap arról értesül, hogy abban az esetben, ha a szocialisták továbbra is nehézségeket gördítenek a parlament munkája elé, úgy a nemzetgyűlést feloszlatja és februárban megtartja az új választásokat.

(Sz. p.)

Feltűnést
kelt az a három ajándék tárgy,
amit a Hegetűs Áruház nyújt
vásárló közönségének

Jó ruhaszövet métere . . . 675 K
La angol schifon . . . 490 „
Cosmanosi karton . . . 490 „

Ezen kívül

Angol köpeny velour,
női kosztüm kelme, —
férfi öltönyzövek és
fehérenemű cikkek árait is

leszállítottam

Hegedűs Áruház
Debreczen, Piac-u. 49.
(Főpostával szomben.)

Shager báró az osztrák legitimista mozgalomról

Mik a célok, mik a tervek, hogyan szervezkednek kik a vezérek?

(A Debreceni Független Ujság bécsi szerkesztőségétől.)

Bécs, január 2.

A különböző ausztriai monarchista frakciók mind élénkebb mozgalmat fejtenek ki. Az osztrák legitimisták kezükben tartják a többi közepurópai államok monarchista mozgalmait is, ezért az ő működésüket fokozott figyelemmel kell kísérni. Érdekesnek tartottuk a közepurópai államok legitimistáinak fejét. Schager Albin bárót meginterjúváltuk. Schager báró természetesen legitimista szempontból — a következőkben ismertette előtünk a monarchista mozgalmak szervezeteit és céljait:

Kétségbevonhatatlan érdeme Gustav Wolff ezredesnek, hogy már 1919 elején maga köré tömörítette a monarchista érzelmű embereket, azokat, akik nem féltek a nyílt hitvallástól. Hetilapját, a „Staatswehr”-t, a legitimista propaganda szolgálatába állította és megalakította a „Fekete-sárga legitimisták pártját”, amely a monarchia visszaállítását a legitim Habsburg-dinasztia uralma alatt követeli. P. párton kívül több különböző monarchista csoport fejlődött ki, ezek azonban akkor még nem tartották célszerűnek a porondra lépni, mivel a legjobban propagandának az akkori viszonyokat tartották. Később azonban szükségük mutatkozott annak, hogy ezek a csoportok is pártokká alakuljanak, mivel egyébként a külföldi monarchista körök azt hitték volna, hogy Ausztriában a legitimizmusnak nincsen talaja. Akkor azonban meghíusult az a kísérlet, amely az összes erők egy párttá való egyesítésére irányult. Ahelyett megalakult az „Osztrák monarchisták pártja”. Ernst Wense volt nagykövet vezette alá. Ez a párt, melyet a viszonyok ezt lehetővé teszik, külön napilapot akar kiadni. Később azután kiválások történtek a fekete-sárga legitimisták pártjából és a kiváltak megalakították az „Osztrák állami pártot”. Hovinnig Kunó volt főhadnagy vezette alá. Ez a párt „Die Monarchie” címen hetilapot ad ki.

A három monarchista-párt létezése azt a benyomást keltheti, mintha a három párt között elvi ellentétek állnának fenn. Ez azonban nincs így. Magyarország ellenében, ahol egymással szemben állnak a karlisták (legitimisták), a joesefinisták (József főherceg hívei), az albrechtisták (Albrecht főhercegnek, Friyes főherceg fiának emberei) és végül a szabadkirályválasztók, vagy ellentétben Franciaországgal, ahol szintén egymás ellen küzdenek a Bourbonok, az Orléans-dinasztia és a Bonaparte-ház hívei. Ausztriában csak legitimisták vannak, csak a Habsburg-ház hívei, akik az elhunyt császár 10 éves fiát, Ottót akarják uralkodóként. A lenő főherceggel, a Wittelsbach-házzal.

vagy valamelyik más európai és Európán kívüli államdinasztiával való kokettálás nem egyéb játéknál, amelynek Ausztriában nincsen és nem is lesz talaja. A monarchista-mozgalom azért áll három pártból, mivel a közös cél érdekében különböző taktikát követnek és mivel az egyes pártok keretén belül különböző társadalmi osztályok tömörültek. (A dolgot nem egészen így áll, a legitimisták Ausztriában azért nem tudnak egy pártba tömörülni, mivel mindegyik pártvezér félti egyeduralmát s épen ezért nem akarja megszüntetni pártja önállóságát. A szerk.)

A fekete-sárga legitimisták pártjában volt katonatisztek kivül munkások is vannak, ez a párt, mint hazai néppárt, azt tűzte ki feladatának, hogy a szocialisták párt- és szervezkedési terroria ellen veszi fel a harcot. Az osztrák állami párt nevében ugyan nem szerepel a monarchista jelző, mégis ez a párt a legradikálisabb monarchista csoport és a legitimista mozgalom rohamcsapatának tekinthető. Hovinnig, aki mindig kész monarchista demonstrációkra, főként az ifjúságot tömöríti maga köré. Az osztrák monarchisták pártja végül a régi közeposztályt, a hivatalnokokat a kereskedőket, iparosokat és parasztokat öleli fel. Ez a párt azt a taktikát követi, hogy meg kell nyerni a monarchista eszmének az összes polgári pártokat. Ez a párt mintegy „Überpartei”-nek tekinti magát és tömöríteni akarja a keresztényszocialista-párt, a polgári munkapárt, a nagynemzet néppárt és a parasztpárt monarchista érzelmű tagjait, akiknek erre a külön szervezkedésre szükségük van, mivel mezevezett pártjaik a köztársaság alapján állanak. Így a fejlődést természetesen lehet nevezni. A közös célon kívül az egyes pártok viszonyát más kapcsolatok is szabályozzák. Így például a fekete-sárga legitimisták pártja nemrég szerződést kötött az osztrák monarchisták pártjával és ebben a szerződésben a két párt közös taktikában állapodott meg. A monarchista pártok tagjainak létszáma több százezerre rug, naponta növekszik minden propaganda nélkül. A tagok létszáma azonban korántsem felel meg a monarchisták erőviszonyának, mivel a pártvezetőkön kívül is sok százezerre rug a legitimisták száma Ausztriában.

Ezeket mondotta eckartsau Schager Albin báró. Természetesen ő monarchista szempontból világlátja meg az osztrák legitimista mozgalmat. Mindenesetre azonban igen érdekes az, hogy ő hogyan itéli meg a magyarországi testvér-mozgalom tagozódottságát, amelyet pedig jól kell ismernie.

SZ. P.

Autonómiát követelnek a tótok

Kassa, január 2. A felvidéki tótok elhatározták, hogy Massarykhoz egy memorandumot intéznek, amelyben rámutatnak arra, hogy míg a békeszerződések más nemzeteket szabadsággal ajándékoztak meg, addig a szlovák nemzet elevenen eltemetett. A clevelandi szerződés a pitsburgi egyezmény önkormányzatot biztosított Szlovákia számára mégis a cseh államalakulás e kötelezettség teljesítése nélkül jött létre. Szlovénokból kolóniát csináltak a csehek, sajtóját terrorizálják, a lapokat befűtik, levél- és táviratcenzúra van. Szlovénokban tombol a korrupció, mert pénzügyileg is tönkretették Szlovénokot. A felvidéki tótok elhatározták, hogy autonómiát követeljenek és azt kívánják, hogy szabadon összeüljön szlovák parlamentben szabadon dönhessenek a jövőben a közjogi kérdéseket illetően.

Munkanélküliek tüntetése Losoncban

Losonc, január 2. A város területéről a minap 600 munkanélküli ülésre ült össze, hogy sorsukról tanácskozzanak. A rendőrség kiküldötte arra való hivatkozással, hogy az ülést nem jelentették be szabályszerűen, távozásra szólította fel őket. Ezek azonban egyáltalán maradtak és az ülés feloszlata után zárt sorokban vonultak a zsúpáni hivatal elé, itt a rendőrök kivont karddal támadták a tüntetőkre, amelyből véres verekedés keletkezett, minek folytán többen megsérültek.

Londonban is tüntettek a munkanélküliek

London, január 2. A Wolff-ügynökség jelenti: Pattersen londoni külvárosban ma a rendőrség és munkanélküliek között összeütközés támadt. A munkanélküliek benyomultak a város házára és támogatást követeltek. A rendőrség többeket letartóztatott.

Linoleum
200 cm. széles, békebeli minőségű, vastag, 50 legújabb mintában érkezett, szőnyeg, függöny és takarók legolcsóbb árában.

HAAS LIPÓT Linoleum Áruház Debreczen,
Ferencz József-ut 58. Megyeháza mellett. Telefon 9-63.

Bernolák saját lakásrendeletéből vizsgálják

Budapest, január 2. A Thököly-ut 39. számú házban lakik Michl Alajos gyáros, a háztulajdonos, a Ferenc József-rend lovagja. A gyáros a házat eladta azzal a kötelezettséggel, hogy a ház vevőjének saját lakását is átengedi. Ő maga a Palma-utca 8. szám alatti villát vásárolta meg, amelybe azonban csak a lakók kilakoltatása árán költözhetne be. A lakók azonban nem akarják megtenni azt a szívesseget a háztulajdonosnak, hogy a szabad ég alá menjenek lakni, különösen nem hajlandó erre Epstein Imre könyvkereskedő, rokkant katoná, Michl ismert kurzus-ügynövhöz fordult erre, a bíróság azonban a háztulajdonost keresetével elutasította. Michl még befolyásosabb ügyvédet keresett. De másodsor sem sikerült. A járásbíróság újabb elutasította keresetével. Még befolyásosabb ügyvédet keresett. Ezt dr. Bernolák Nándor volt népjóléti és munkügyi miniszter, most ügyvéd személyében találta meg, aki immár harmadszor indította meg a kilakoltatási eljárást „a mindenféle rendű néppel benépesített” villa kiürítése iránt. Az érdekes ügyben dr. Ádám járásbíró, aki az előbbi két elutasító ítéletet hozta, a jövő hétre tűzte ki a tárgyalást, amikor is az exminiszter saját lakásrendeletéből fog a bíróság előtt vizsgálni.

Jó szöveget olvasni!
Feldhelm és Welsz postabiztosoknál, Plac-u. 73. vásárolhat.

Kártyabotrány az Országos Kaszinóban

Budapest, jan. 2. Pár nappal ezeleőtt sajnálatos kártyabotrány volt az Országos Kaszinóban, amikor is komornyik tetten érte az egyik kaszinótágot, amint a bakkhoz nagy lelkinyugalommal „összerakta a paklit” vagy tizenöt olyan cou-t, melyben a bankár 8-as és 9-es slágeret vághatott ki a zöldasztalra. A kaszinótágot, régi pesti patricius-család megtévedt sarja, a bankár székében már ki is vágott négy slágeret, amikor a komornyik leleplezte.

Másnap aztán megírta kilépő levelét, hogy a kizárást megelőzze és hogy a kínos eset nagyobb hullámokat ne verjen. Harmadnap azonban megmondta a dolgot az újabb levelét írt a Kaszinó igazgatóságának, amelyben közli, hogy a kártyák összerakása csupán „vice” volt és már más is megselekedte ezt előtte. Amikor meekérdezték, hogy melyik kaszinótágra érti, megnevezett egy urat, aki valóban jókedvében összerakott nemrég vagy öt coup-t, de úgy, hogy végig mind az öt jótszám a bankárnak és a poentörnek egyformán bakkarátia, azaz semmije sem volt, nem nyertek és nem vesztek letehet a rossz tréfán.

A kaszinó igazgatósága ez utóbbi incidenst sem tekintette tréfának és úgy a hamis, mint a jóbolyi ítéleket kizárta a kaszinó tagjai sorából. Az igazgatóság annak a megvizsgálására azonban eddig nem tért ki, hogy miért lehetséges olyan könnyedén a kaszinó játékasztalainál a kártyákat összerakni.

Báli selyem mellények
nagy választékban, leltári árban kaphatók
Fischer Adolf és Fia
cégénél, Piac-utca 81. sz.

A városi dr. Mag

Egyik debreceni legutóbbi sajtófoglalkozó tisztí főügyész emlékezett és cionális bálványkőműves intrikánálta. A dr. Mag re méltó szemféltetésétől. A foglalkozó a ért támadással dr. Vádray Ist. kezű beszédet. Tekintetes aki egy esztendő emlékeit, jóka jemeseket s fázidézve, az elhúbat, kellemese ményesség az. get akkor is, a kömty, a vé a történelem remény bennül leg, amikor az szenvedélyek nünk minden szerűen és are jak a mérges esületben, lelken munkában segek hazafis. A szívet és kal égető em idők emléket, hály így énel ben: „Nem elég. A kidölt íál A honfi hon Tesztet tes Letvetlen a rendülése nélkül már dr. Magos telenséggel és dolya internac vezik. Az erkölcs negatívum, ha létét vagy ne nek kell bizony nem meg van nem az bizony van tudja azo hogy aztán m tízőtt fejek k mandabban. A dolgot ter nekünk kell el ismerünk dr évtizedeken k vele élünk és Legyen ez perce, amelybe lekedetnek le teslebb tanul. Tekintetes T nem az én gy gemmel, ha nak hatalmas. Aljon elő egyetlen tény ten és a Ha megsértette v nincs közöttü számító ravas letével, Istent tének kénysz ugyanolyan fé tiszteletadásá érez akkor, a seiben: Isten durya támadá. En tisztelet tom magamat teszik, érezte árta, hogy Ist zonyitaniok is. A városi ta scatlakoztak lentéséhez és Györgyöt az ben továbbra gaszkodásukra

Legjobb FELDH

Legszébb KA meg Herman PIA BIK

A városi tanács megvédi dr. Magoss Györgyöt

Egyik debreczeni politikai napilap legutóbbi számában városi politikával foglalkozván, dr. Magoss György tisztí főügyész személyéről is megemlékezett és vele szemben „internacionális bálvány” és „rasszuszabados kőműves intrikus” kifejezéseket használta. A dr. Magoss György tiszteltetle méltó személyét ért támadás élénk felháborodást váltott ki a városi tanácsból. A mai tanácsülés ugyanis foglalkozott a dr. Magoss Györgyöt ért támadással, amellyel kapcsolatban dr. Vádszky István tanácsnok a következő beszédet mondotta:

Tekintetes Tanács! Nincs ember, aki egy esztendő végén állva, annak emlékeit, jókat és rosszakait, a kellemeseket s fájdalmat keltőket visszaidézte, az elmultnál jobbat, vidámabbat, kellemesebbet ne remélné. A reménység az, ami vezeti az emberiséget akkor is, amikor a romok között, a kőmly, a vérzátatott mezőkön járja a történelem útjait. De hogy legyen remény bennünk, a jobb jövőt illetőleg, amikor az igazságtalanság, a vad szenvedélyek hullámát vernek bennünk mindenfelől. Amikor mesterségesen és arcpírítás nélkül mártogatják a mérges tört tisztességben, becsületben, lelket és ideget ölé önzetlen munkában példaként álló egyéniségek hazafiságába és erkölcsiségébe.

A szívet és lelket gyötrelmes kínokkal égető emlékek támadnak, azon idők emlékei, amelyekről Tompa Mihály így énekel keserűséggel szívében:

„Nem elég, hogy miat tölgy kivágatánk,
A kidőlt fában őrlő szű lakik...
A honfi honfira vadaskodik,
Testvért testvér, apát fia elad.”

Lehetetlen a lélek mélységes megrendülése nélkül gondolni arra, hogy már dr. Magoss Györgyöt is erkölcsietlenséggel és nemzetietlenséggel vádolva internacionális bálványának nevezik.

Az erkölcs és a honszeretet nem negatívum, hanem pozitívum. Annak létét vagy nem létét a cselekedeteknek kell bizonyítani. És hogy valakiben meg vannak-e, nem is számszor, nem az bizonyítja, hogy milyen durván tudja azokat másoktól elragadni, hogy aztán mint a vadak a karóra tűzött fejek között, maga diszelegjen mandabban.

A dolog természetes rendje szerint nekünk kell elsörendően és közvetlenül ismernünk dr. Magoss Györgyöt, akik évtizedeken keresztül nap-nap után vele élünk és vele dolgozunk.

Legyen ez a perc a tetemrehívás percé, amelyben az ő életének és cselekedeteinek legközvetlenebb és legtelesebb tanút, az ő tisztársait, a Tekintetes Tanács tagjait idézem, nem az én gyenge erőmmel és képességemmel, hanem az Isten igazságának hatalmas erejével.

Alljon elő férjhez illően az, aki egyetlen tényét tudja, amellyel az Isten és a Haza legszentebb érdekeit megsértette volna. Ha pedig ilyen nincs közöttünk, nem törődve a világ számító rasszszágával és hamis ítéletével, Istentől beelőzött lelkiismeretének kényszerítő erejétől hajtva, ugyanolyan férjhez illően iránta való tiszteletadással nyilvánítsa, hogy vele érez akkor, amikor legszentebb érzéseiben: Isten és hazaszeretetében érte durva támadás.

En tiszteletadásom jeléül meghajtom magamat előtte. Akik ezt nem teszik, érezzék az erkölcsi kényszert arra, hogy Isten és emberek előtt bizonyítaniuk is kell.

A városi tanács tagjai egyöntetűen scatlakoztak dr. Vádszky István kijelentéséhez és biztosították dr. Magoss Györgyöt az őt ért inzultussal szemben továbbra is tiszteletükéről és ragaszkodásukról.

Legjobb gyapjuszövetek
FELDHEIM DEZSŐ-pé
Piac-utca 47.

Legszébb
KALAPOK
megérkeztek
Herman és Friedman
PIAC-UTCA 10. SZ.
Bikával szemben.

Egyesült a két erdélyi magyar párt A kisebbségek jogaiért harcol

Kolozsvár, jan. 2. A magyar nemzeti párt és a magyar néppárt a múlt hó 28-án Kolozsvárott tartott nagygyűlésén egyesült egymással és megalakította az erdélyi magyarság egységes pártját, a magyar-pártot. A nagygyűlésen Erdély és a Bánát minden vidéke képviseltette magát.

A nagygyűlést *Keeskeméti István* ref. teológiai tanár nyitotta meg, aki kifejtette a magyar-párt programját, utána *Grandpiere Emil* a volt magyar nemzeti párt elnöke, mondott beszédet. Arról beszélt, hogy a magyarság végső célja, hogy a nemzeti kisebbségeknek legyen alkotmányos biztosítékai, a gyakorlatban pedig az autonómiát küzdjék ki. Utána a székelyek nevében *Hajdi István*, Marosvásárhely kiküldöttje, állott fel szólásra. Határozati javaslatot terjesztett elő, mely a következőket tartalmazta:

A Romániában élő magyar nemzetiségű állampolgárok 1922. december 28-án Kolozsvárott összehívott képviselői örömmel

veszik tudomásul a magyar nemzeti párt és a magyar néppárt egyesülését és a romániai magyar nemzetiségű állampolgárok egységes és együttes politikai szervezeteként megalakítja a magyar pártot, amelynek elnökévé közfelkiáltással *Jósika Samu* bárót hívják meg. Ezután küldöttség ment *Jósika Samu* báróért, akit a terembe léptekor nagy ovációval üdvözöltek. *Jósika Samu* báró elfogadta az elnöki tisztséget és hosszabb beszédet mondott:

Jól tudom — mondotta többek között — hogy a románok sovének ezt a mi egyesületünket nem fogják jó szemmel nézni. Román polgártársainknak meg kell értenők, hogy a kisebbségekkel való békés együttműködésre szükség van.

Az elnök most felolvasta a magyar párt programját, a melyhez többen hozzászóltak. Ezután a tisztikart választották meg, majd a nagygyűlés 36 tagú intéző bizottságot választott.

Ma kezdődött a párisi konferencia

Páris, január 2. (Havas.) A konferenciát Poincaré elnöklésével délután 2 órakor megnyitották. Ma délelőtt még a szövetségi miniszterelnöki konferenciát megelőzően minisztertanács volt, a szövetségesek miniszterelnökei pedig délután két órakor ültek össze a Quai d'Orsayn.

Németország a párisi konferencián

Hága, január 2. Dr. Bergmann volt államtitkár Párisba utazott. Bergmann nem fog javaslatokat terjeszteni a konferencia elé, hanem engedelmet fog kérni, hogy Németország szándékait kifejezhesse.

Franciaország garancia terve

Páris, jan. 2. Franciaország a német jóvátételt a következő garanciák megadása mellett véli megoldhatónak:

1. A megszállott területeken le kell foglalni a német állami erdőbirtokokat s ki kell termelni olyan mértékben, hogy a jóvátételi bizottság által követelt gerenda-szállítások kiteljenek belőle.
2. A Ruhr-területről el kell szállítani a szükséges mennyiségű szenet jóvátételi célokra.
3. A szövetségesek szedik be a megszállott területen és a Ruhr-vidéken a vámbevételüket. Nem kell külön belső vámvonalat felállítani, hanem egyszerűen át kell venni a bevételi és kiviteli vámoikat, amelyeket Németország jelenleg a Ruhr-területen és a Rajna-terület határán a saját vámhivatalai által szedett be.
4. El kell venni azokat a külföldi fizetési eszközöket, amelyeket Németország a Rajna- és a Ruhr-területről külföldre irányuló kivitelenek révén szerez. Szövetségi bizottságok szednék be ezeken a területeken a 26 százalékos kiviteli illetékeket. A német kiviteli cégek ezeken a területeken a szövetségi bizottságoktól tartoznának kiviteli engedélyeket kérni.

A Rajna- és Ruhr-területen le kell foglalni a szénadó jóvátételt. Ki kell mondani, hogy ezeknek az adók-

nak egy részét nem papírmárkában, hanem külföldi devizákban kell leróni. A francia szakértők ezeket a jóvátételeket évi 4-450 millió aranymárkára becsülik s úgy vélekednek, hogy ennek legalább negyedrészét külföldi fizetési eszközökben folytathatja be.

Franciaország az ilyen módon beszédett összegeket a moratórium tartama alatt csak addig a mértékig venné igénybe, amennyiben Németország nem felel meg kötelezettségeinek, tehát nem kívánja Németországot fontos bevételektől megfosztani éppen abban a pillanatban, amikor lélekzétvételhez akarja juttatni, hogy államháztartásának egyensúlyát biztosíthassa.

Anglia közeledik a francia tervhez

London, jan. 2. A Daily Mail politikai tudósítója jelenti Párisból: A Németországgal szemben való eljárásra vonatkozó francia terv, amelyet tegnap Bonar Law-val nem hivatalosan közöltek, úgy látszik az angol miniszterelnöknek sokkal megszébbmenő reményt nyújtott a szabályozásra, mint mindaz, amit eddig francia oldalról előterjesztettek. A francia tervet tegnap délután vitatták meg az angol delegáció tanácskozásán,

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 21 és háromnegyed
Budapest, január 2.

Értéktőzsde. Ujév első napján a tőzsdei forgalom szilárd irányzat jegyében zajlott le. A megnyitáskor alacsonyabb árfolyamokon kötődtek üzletet, de a két napos magánforgalom magas kurzusai nem tudtak gyökeret verni a tőzsde mai hivatalos forgalmában. Árak:

Bankok: Angol-Magyar bank 2400-700, Agrár 2325, Hazai 5650-750, Hermes 1325-50, Magyar Hitel 11800-2500, Jelzálog 400-40, Leszámitoló 1950-2100, Osztr. Hitel 2950-2200, Keresked. 27200-800, Magy.-olasz 610-35.

Takarékpénztárak: Belvárosi 1475-525, Általános 2800-950, Hazai 38000-9000.

Malmok: Borsod-Miskolci 16000-500, Concordia 9100-10000, Budapesti 27000-8500, Gizella 9800-10600, Hungária 16500-7750, Viktória 94500-6200.

Bányák és téglagyárak: Beocsini 69000-70500, Kohó 52500-5000, Drasche 31000-2000, Magnesit 117000-24000, Ált. Kőszén 125500-33000, Salgó 54000-7000, Urikányi 74500-9000.

Nyomdák: Athenaeum 12500-3400, Révai 2800-3000.

Vasművek és gépgyárak: Kőbuz 6300-800, Ganz-Danub. 102000-110000, Ganz-vill. 160000-75000, Láng 24000-8000, Lipták 4800-5100, Magyar acél 18000-20000, Rima 13300-725, Schlick 11000-20000, Wörner 5150-400, Kistarcsai 5900-6200.

Különféle vállalatok: Gschwindt 51500-7000, Baróti 3600-900, Bóni 14500-5500, Chionin 6000-500, Egyes. izzó 56000-9000, Textil 3200-400, Spódium 8400-9000, Flóra 25500-300000, Fővárosi sör 8400-9000, Karton 15700-7000, Királysör 7750-8100, Klotild 10600-11700, Polgári sör 56000-8000, Magy. pamutgyár 23500-5400, Magyar Cukor 250000-85000, Lámpa 26000-32000, Östermelő 7500-8000, Gummi 13300-5000, Szikra 11000-6350, Stummer 115000-20000, Telefon 23700-5000, Georgreyn 65000-9000.

Faipari vállalatok: Hazai 15600-6300, Brassói 35000-8000, Egyes. fa 1270-1380, Lignum (hitelfa) 7500-8300, Magyar Erdő 1625-800, Nasic 70000-3600, Lichtig 1575-800, Orsz. fa 2800.

Közlekedési vállalatok: Adria 41000-4000, Atlantika 6300-800, Közúti 7300-500, Városi 1700-50, Délvasút 8000-8100, Levante 60000-70000, Államvasút 35250-7250, Frósz 18550-9600.

Az utótőzsdén kissé megcsappant a forgalom, de a tőzsde szilárd irányzata nem veszített erejéből, a fávörít értékeket élénken keresték Magyar Hitel 12000, Salgó 53500, Rima 13225, Közúti 7300, Államvasút 64250, Borsod-Miskolci 16000, Konkordia 9100, Első Budapesti Gőzmalom 27750, Gizella 10200, Hungária 17000, Viktória 45000, Ált. Kőszén 125500-126000, Fegyver 87000, Ganz-Danub. 107000, Lipták 5000, Schlick 11100-11400, Wörner 5250, Bóni 14500, Chionin 6100, Karton 16300, Klotild 11000, Cukor 275000, Gummi 14600, Orsz. fa 29000.

Zürichi zárlat

Zürich, jan. 2. (Zárlat.) Berlin 7 és egynegyed, Holland 209 és fél, Newyork 523 és egynegyed, London 2450, Páris 3920, Milánó 2765, Prága 1645, Budapest 21 és háromnegyed, Bukarest 310, Varsó 3, Bécs 75, osztrák bélyegzett 76, Szófia 365.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdei forgalomban a tovább erősödött vidéki kereslet folytán az irányzat igen szilárd volt buzára, a takarmánycikkék közül zabra és tengerire. Buzában különösen későbbi határidőre kötődtek nagyobb tételeket, árfafélékben egyáltalán nem volt forgalom. Rozsban alig történt egy-két kötés. Tengeriben a kínált elégtelensége folytán csak néhány tételt kötöttek, végeredményben a buza 300, a tengeri 150, a zab 200 koronával drágult.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 11600-800, egyéb 11500-700, 78 kilós tiszavidéki 11800-12000, egyéb 11700-11900, rozs 7900-8000, takarmány árpa 7000-200, sörárpa 77200-500, köles 8500-9000, zab 7700-900, tengeri 7300-500, repce 14000-500, korpa 5200-300.

ényszék 93...
zintette be...
észtőségünk...
ésére a né...
atalmak ál...
bűnösöket...
otta. A lip...
bűntény...
bűnös ellen...
eljárás. A...
mak többek...
ch, Trotha...
ldersee és...
93 névből...
ztek sorol...
okban elter...
tánt hallga...
zi a lipsei...
ő végzését...
arabás Béla...
dó irodáját...
ám alá he-

Kabáról je...
ifjúság Szil...
s Petőfi-es...
szében elő...
mely nagy...
tányt Boda...
III. oszt. ta...
rzással. Jó...
ét Bagi Ró...
vészi játéka...
dű alakítást...
dor a nagy...
di Margitka...
b zenedara...
názium ze...
y után az

és amerikai...
éségünk je...
ine Zeitung...
szól az őszi...
ról. Nemré...
i hölgy tért...
iból. A höl...
nyári hóna...
és megá...
kastélyban...
A király...
vájon je...
si ünnepsé...
k kiellen...
látatukra el...
a király...
zasi orná...
magát az...
A király...
ő. Görög...
jelen volt...
lén felöltö...
őbb a koro-

Uj-év előtt...
n öngyilk...
ben ügyész...
ben Jenei...
sége miatt...
y a közse...
megfiulladt...
r Mária 18...
gától az éle...
tett egy le...
könyörgése...
hallani, só...
gát és meg...
dor 25 éves...
ani esendőr...
lta. A le...
an kihalka...
felakasztotta...
vették meg...
os temeté...
ség az enge-

gyár...
ett...
e...
nok...
összes...
nyeket...
és ne...
gyárt...
nokat...
nető...
ütt.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város adóhivatala értesíti a III. közgazdasági kerületben (Károlyi-utca és) lakó adózókat, hogy az 1920-1921. évi jövedelem, vagyon adó kiadásti tervezeteket tartalmazó táblájában 1923 január 3. napjától napjáiig bezárólag 8 napi közértesítés az 1921. évi 52000. számú 39. §-a alapján kitétetett. A táblát mindenki megtekintheti, s az adókat mint a mások adóját illetően észrevételt tehet a kir. pénzügyminiszterhez írásban. Az észrevétel a táblán közszemlére tételétől utolsó napjától számított 15 nap alatt beadandó. Városi adóhivatal.

Kariát törte a hollandi anyakönyv. Hágából jelentik: Az anyakönyv vasárnap este baleset következtében balkariát eltörte. Remélik, hogy hamarosan ismét felgyógyul.

Bécsben még e héten megkezdik a halotthamvasztást. Bécsből jelentik tudósítók: A polgármester, mint tartományi főnök, megfellebbezhetetlen végzésrel megengedte a halotthamvasztást s az még a héten megkezdődik. Szombat éjszakáján minden katolikus templomban az újévi misén a szászokról hírdették, hogy a halotthamvasztás sérti a katolikus vallás parancsait. Tudatták a hívekkel, hogy katolikus halottakat, akiket hozzátartozók el akarják hamvasztani, nem fognak bevezetni.

Halálos vasúti baleset. Hány meghalt 38 éves vonatfékező a Magyarországi Államvasutak szolgálatában a 3. osztályú mozdony alá került, amely mellkasát teljesen összenyomta. A szerencsétlenül járt vonatfékezőt beszállították vonaton Debrecenbe, miután azonban a mentők az egyetem sebészeti osztályára szállították a mentőkocsiban meggyógyult.

Uzsora a magyar tejjel Bécsben. Bécsi szerkesztőségünk jelentik: Bécsi közéleti körökben nagy felháborítást keltett az az uszora, amit a bécsi vállalat a magyar tejjel folytat. A leleplezés szerint Magyarországon a tej ára ma 45-50 korona, míg Bécsben 1500 osztrák korona. A bécsi vállalat a soproni tejkereskedelmi részvénytársaságnak 90 magyar koronát fizet literenként ab magyar határ. Kilencven magyar korona azonban csak 2700 osztrák koronát tenne ki. Költségekkel együtt tehát a vállalatnak a magyar tej literéért 3000 osztrák koronában van. Mindazonáltal Bécsben 5000 osztrák koronáért árulja literéért. Bécs városi tanácsa és állítólag fel akarja hívni Seipel kancellárt, hogy budapesti tartózkodása alatt hívja fel a magyar hatóságok figyelmét arra, hogy a soproni tejkereskedelmi részvénytársaság szintén uszorát üz, mikor 90 magyar koronáért számítja a tejet. Ugyanazok akcióra készül Bécs városi kormányánál annak érdekében, hogy az a bécsi vállalat uszoráját is akadályozza meg és kényszerítse azt arra, hogy minimális haszonnal elégedjen meg.

Uri divat szabóság, frack, szmoking, zsakett öltönyt kényelmesen készítenek. Ajánlatokat elfogadok. — Sztepanov, Darabos-utca 44.

Hogy az új életmód kellemetlen következményeit elkerülje, ne mulassza el időközönként néhány napot a reggeli előtt egy pohár Hunyadi János keserűvizet inni.

ÜZLETI KÖNYVEK mindenféle tárgyban és kivitelben kaphatók a HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében. — Nyomatványok a legújabbak kivételben 24 óra alatt készítenek. Telefon 54.

Ángyán Béla szimfonikus zenekara szintén este hangversenyzik a Royalba.

A Margit-fürdő nyitva van. Gőz, kád, vizgyógy és iszap egész nap nőknek és férfiaknak is.

Nalapanok, sapkák, kintő férfi fejfedelmek legolcsóbban beszerezhetőek Frank Imréné!

A jövőben büntügyi uton járnak el adó- és illetékcsalási ügyben

Budapest, január 2. Az utóbbi hónapokban megdöbbenéssel tárgyalták a nemzetgyűlésen is, hogy az illetékcsalások, jövedelmi és luxusadókeltezők közt, Ugyvárszki, ezeknek a milliósoknak a szétosztását illetően helyen is megsokalták és értesülésünk szerinti elhatározást nyert, hogy a jövőben a vámmilletékcsalásoknál, ahol most milliós büntetéseket szabnak ki és ahol valóságos kiegyezési tárgyalások folynak — nem lesz kiegyezési tárgyalás, hanem a vissza-

előket büntügyi eljárás elé utalják és család címén megindítják ellenük az ügyészséggel az eljárást. Ugyancsak minden egyes forgalmi adó és luxusadócsalás esetén szintén büntető eljárást tételnek folyamatba. Eddig az volt a szokás, hogy ilyen adóvisszaélések esetében tárgyalásokat kezdtek a csalással vádolt féllel és ha a kiszabott büntetés összegében meg tudtak egyezni, akkor sem a vámmilletékcsalások, sem pedig az adódeltezők nem terelték büntügyi útra a visszaélők ügyét. Ez a rendelkezés maga után vonja azt is, hogy beszüntetik a följelentőknek juttatott százalékot.

— **Jadlowker** kamaránczes és Budánovits Mária, Operaház művésznője jan. 11-én koncerteznek. Jegyek Bika portásánál.

— **Legjobb színházi vacsorák** a Royalba.

— **Mindenki** csodálkozva beszél a Havas harisnyaház olcsó áráiról. Jemper selmek minden színben érkeztek.

— **Illatos mosdószappanok** csak Franknál olcsó és jó. Csapó-u. 11.

— **Tekintse meg** Huszty András műtermét, hol fényképek legmodernebb kidolgozásban is készülnek (Egyház-tér 3.)

— **Központi** kelmefestő Varga-utca 1. Fest szőrmét, bőrkabátot, bőrkezesít.

— **Megjelent** Kelemen Béla Csonki Magyarország kompass-szerű **Helysénevtára**. Ára fizve 750 korona, költve 800 korona és a forgalmi adó. Postai ajánlasi díj 60 korona. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése vagy utánvét mellett **Hegedűs és Sándor** irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál Debrecen.

— **Plasztikus** termetet varázsol a „Traviata” hasfűző, törv. védve. Készül Glodstein Karolinánál Miklósv. u. 5.

— **Olcsó hét.** Ujév első hetében a közönség által már annyira várt olcsó hetet megismétli a Rózsa Áruház, hogy alkalmat nyújtson a tisztviselők női családtagjainak, továbbá női alkalmazottaknak téli ruházati cikkeik rendkívül olcsó áron való beszerzésére. Az olcsó árusítás január hetedikéig tart. Fladára kerülnek dívtatos téli kabátok tizezer koronáért, gyermek-köpenyek névezerenyolcszáz koronáért, jó kelméből készült ruhák kilencezeröttszáz koronáért. Modell-darabok, szőrmé-árak leszállított árban a Rózsa Áruházban.

Ügyvédi határidő naplók megjelentek és kaphatók **HEGEDÜS ÉS SÁNDOR** irod. és nyomdai részvénytársaság könyv és papirkereskedésében

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
SZERDA: Petőfi.
CSÜTÖRTÖK: Éva.
PÉNTEK: Éva.
SZOMBAT: Délután: Százszorszép

A színházi iroda hírei

Ma este Gécy és Szávay megkapó szimfónika: **Petőfi** kerül színpadra **Rubinyival** a címszerepben, aki ez alakításával egyik legszebb sikerét aratta. Mellette **Halassi Mariska**, **Halassiné**, **Erdődy Lili**, **László, Rólkó**, **Unger** és **Szigeti** tűntek ki harmonikus játékaikkal.

Holnap **Éva** reprize a címszerepben **Timár** hával. **Pipsi Kovács Teres**, **Flambert Unger** és **Dagobert Markovics** lesz. **Lehár** örökszép operettje szombati bezárólag marad műsoron.

Szombat délutánra előjegyzések! Színrekerül **Pinter** mulattató mesejátéka: **Százszorszép** tímdékirányú képe.

Höchtl Margit zongoraművésznő 1923 január 9-én tartja hangversenyét a Zenedében. Jegyek a Méliusznál.

Éva asszony multia, Sardou regénye filmen 6 felvonásban, párisi film. Játsszák a **Karneval** gyermeke szereplői, ma utoljára az Apollóban.

Casanova holnap az Apollóban.

Horog! Severin Mars hattvudala a filmvilág szenzációja, felülmul minden eddigi filmet, egyszerű mutatják be **Vigszínház** és **Uránia**.

Petőfi-film **Uránia**ban.

? **Abrakadabra?**
Vigszínházmozgóban utoljára **Vanna**. Budapestben ezernyi tömeg ostromolta a pénztárt. Főszereplő **Wegener**, **Asta Nielsen**, **Kisrő** elismert legjobb **Chaffin** burleszk.

Csak esütőtűkön: **Twist Olayér** és **Antó** király (összesen 11 felvonás). **Szodoma** és **Gomora!**

SPORT

Az MTK győzött Bilbaóban

Főléves játék után biztosan vetre az MTK az AC Bilbao csapatát, amely békeévekben az FTC csapatát is vendégül látta s ma az FC Barcelona után kétségtelenül a legerősebb spanyol együttes. Ezen a mérkőzésen már a csatársor is elemben volt és állandóan a spanyol kapu előtt tartotta a játékol.

Az állandó támadások eredményeképpen Orth az első félidőben megszerzi a vezető gólt, amelyet Schaffer a második félidőben még egytel megtoldott. A Bilbaonak Mandl peches öngólja révén sikerült egyetlen eredményt elérnie. A mérkőzés szakadó esőben, 12.000 néző előtt folyt le. A spanyol bíró erősen pártos volt s nagy része van abban, hogy győzelmünk nem volt nagyobb arányu.

Az MTK másodszor is győzött Bilbaóban

Az MTK hétfőn revansot adott az FC Bilbaonak és még a vasárnapnál is nagyobb győzelmet aratott. A bajnokcsapat Orthtal a centerben megtalálta régi formáját és gyönyörű támadójátékkal hamarosan fegyverletéltre kényszerítette a spanyol csapatot, amelyet 3:1-re legyőzött. A meccset, a jól bevált bilbaói rendszer alapján, megint részrehalló bíró vezette, aki azzal tett ki magát, hogy két tizenegyet ítélt az MTK ellen. Az egyikből gól lett, a másikat Plattkó kapus bravúrosan kivédte. Az MTK január 7-én San Sebastianban mérkőzik.

Az UTE győzelme és veresége. Az UTE olaszországi turáján Nápolyban 5:2 (3:0) arányban győzött az FC Internaples ellen, míg az FC Bolognától 1:0 arányban vereséget szenvedett. A szintén Olaszországban turázó Törökvs Savonában az FC Speranga ellen győzött 3:0-ra, az Ekszerpek pedig kikaptak 3:0-ra a Pro Vercellitől.

A Törökvs ötödik olasz győzelme. A Törökvs hétfőn folytatta győzelmű sorozatát. A Florenc mellett Lucaban mérkőzött és az FC Lucca csapatát 5:1 arányban legyőzte. A Törökvs fényesen látszott. A Weisz-Hirzer balszárny vitte a támadásokat és már az I. félidőben három gólt ért el. A II. félidőben három még két gólt lőtt, de góllal végződött az egyik olasz támadás is.

KÖZGAZDASÁG

Hirdetmény.

Az Angol-Magyar Bank Részvénytársaság Budapest, alapitókáját 230 millió koronáról 345 millió koronára emeli fel. Minden két darab régi részvény alapján egy darab új kibocsátású részvény vehető át darabonként 1.400 korona netto árfolyamon. Az elővételi jog 1923 évi január hó 3-tól január hó 10-ig a társaság budapesti főpénztáránál gyakorolható.

A részvényeknek Budapestre való küldésével kapcsolatos költségek megkímélése végett a részvények az elővételi jog gyakorlása céljából a fent közölt határidőn belül az alulírott pénztárat pénztáránál is hemutathatók, ahol az új kibocsátású részvényekért járó összeg is befizethető.

Közelebbi felvilágosítást alulírott intézet pénztára készséggel megad.

Kelt Debrecen, 1923 január hó 2.
Angol-Magyar Bank Részvénytársaság debreczeni fiók.

NYILTTER

Felhívás.

Grósz Ignác Piac-utca 70 szám alatt levő börtönlétehez társultam. Felhívom a hitelezőket, hogy esetleges követeléseiket három napon belül nálam írásban jelentsék be, ezután igényeik figyelembe nem vétetnek.

Gál Ignác.
* E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szak.

Pászka előjegyzés.

Felhívtnak az aut. orth. izr. hitközség tagjai, hogy pászka-szükségletüket 1923. évi január 2-től kezdődőleg 15-ig bezárólag a Debreceni Hitelbankban (Széchenyi-u. 1. sz.) előjegyeztetni sziveskedjenek. Az előjegyzés alkalmával 200 K előleg fizetendő minden kg pászka után.

Aki a pászka előjegyzést elmulasztja, pászkára való igényétől elesik.

Debrecen, 1922 dec. 29-én.
Az aut. orth. izr. hitk. elöljárósága.

!! Alkalmi !!

ajándék hasznos és olcsón csak egvedül **Brüll Ernő**

nőidívetházában, Piac-utca 29. városházával szemben, kapható.

1 drb himzett női ing cakkal	975 K.
1 drb ajtóruha battsz zsebkendő	90 ..
1 drb sima zefr ing 2 gallérral	1450 ..
1 drb fekete női harisnya	295 ..
1 drb rombos férfi alsó nadrág	1450 ..
1 drb férfi vészon zsebkendő	170 ..
1 drb Madepolan schifon bugyi	790 ..
1 drb himzett kombiné bugyi	1890 ..
1 drb prima Damaszt térlüköz	650 ..
1 drb kőtűt férfi zokni	165 ..
1 drb férfi fehér vasalt ing	1980 ..
1 mtr dupla széles lengvel szövet	690 ..
1 mtr 140 cm. széles egész tinom paplan kelma	1750 ..
1 mtr Horn Pollák ágynemű	550 ..
vészon	398 ..
1 drb kockás pohár tőrűs	650 ..
1 mtr angol csikos és sima zefr	650 ..

Állandó vevőimet értesítem, hogy újévkor szőnpáptérral látom el.

Cégre tartsák figyelni!

Urak-Hölgyeknek
Hölgyek-Uraknak
szánt, leghasznosabb
alkalmi ajándék

tárgyakat jutányosan
Szilágyi Lajos
kézmunka és műhímező vállalata
Debreczen, Széchenyi-utca 1.
üzletében szerezhetik be.

Raktáron:

remek himzett zsebkendők,
gobellnek, gyönyörű kész
gyapju blousok, schállak,
harisnyák, kézi filék, csat-
tok, jettek és gyöngyök.

Előrajzolósi minták
megérkeztek!

Legszebb alkalmi
ajándék egy prima
zsebóra

Omega. Dova. Longines.
Inga órák minden butor szíjben.
Privatos ékszeresek, jeggyűrűk
legolcsóbban kaphatók

BLATTNER BÉLA
órák és ékszerész, Kossuth-u. 4.
Arany, ezüst beváltás!

Legolcsóbban
fest, tisztít
WEISZ ruhafestő.
Arany János-utca 9. sz.
Fiók Széchenyi-utca 38.
Gyász esetén 24 óra alatt.

Olcsóbb a vasúti szállításnál,
ha

TEHERAUTÓ

val szállít, melyekből 40 darab új
és használt raktáron.

V. Csanády-u. 3. **RÓKA RT.**
Telefon 46-01. teherautótelep.

Megnyilt a
Központi Élestar
Miklós-utca 2. sz.
(Apótló-mozgóval szemben).
Kapható jutányos áron min-
dennemű liszt, őrlemény,
buza dara, korpá, bab, bur-
gonya, hagyma, dió és
egyéb élelmiszer.

Nem hirdetés után, hanem személyesen győződjön meg, hogy
Szabó és Zengevald
rőtös- és rövidáruüzletében, **Szent Anna-utca 3. sz.**
szükségletét legolcsóbban szerezheti be.
Az alkalmi áruk
eladása megkezdődött.

Nyomatott Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49. szám.

ROYAL
sörcsarnok
borai minőség és olcsó ár
tekintetében vezetnek!
1 liter finom ó-rizling **130 K.**
1 liter hegyaljai mézédés ujbór **150 K.**
1 liter kerli ujbór **100 K.**

Kiss József
auto-motoros
gépműhelye
Erzsébet-u. 20. Telefon 901.
Vaszertergament és bármily
gazdasági gépjárat gyorsan és
pontosan végez, lokomobilokat,
megánjárókat atalakit, használt gé-
peket vesz, gyárilag javított, elad
és becserél. Autogénehgessztés.

Vízvezeték, fürdoszoba beren-
des, csatornázási
es ciosett-berendezési munkákat
s minden e szakmába vágó ja-
vításokat szakszerűen, a napi
áron vállalok. — Ugyiszinten
fardókadák, mosdók angol-
csolettek, gázkajnyhák raktáron.
Máthéi János
Csapó-u. 24. — Telefon 321.

Feldheim Sándor
*ékszerész és vasnök
Piac-utca 19., az udvarban.
Ajánlja magát mindennemű arany-,
ezüst-, ékszerárak elkészítésére, átala-
kítására. Javításokat legjobb
kivitelben gyorsan eszabózi.
Moogramok és névvesések.
Meglepő olcsó árak!

!!! Alkalmi ajándék árak !!!

1 mtr dívat eszacs gyapju szövet	1750 K.
1 " dupla széles skót szövet	1250 "
1 " 140 cm. széles brúnnt	1300 "
1 " mintás szövet	2250 "
1 mtr férfiöltöny kelme	2250 "
1 " dupla széles schottis pon- gyolára	1300 "
1 mtr francia sport flanel	550 "
1 mtr 140 cm. széles gyapju Gabardur	4175 "
1 " 140 cm. angol gyapju Foule szövet	3200 "
1 mtr 120 cm. széles gyapju che- viott 10 színben	1850 "
1 mtr 130 cm. széles finom ba- lissz maradekók	1050 "
1 mtr prima minőségű lepedő vászón	1200 "
1 mtr dupla széles finom kőtény lisszter	1680 "
1 mtr hollandi vászón kltűnő jó	465 "
1 " angol férfi ruhászövet	2870 "
1 " kosmanosi karton	550 "
1 drb 8 szeméyes Damaszt ab- rosz 6 szárvétával	7900 "
1 mtr dupla széles opál balissz	975 "
1 mtr egész finom Damaszt grádli	910 "
1 drb himzett menyasszonyi fátyol	1380 "

Ilyen meglepő árban csak egyedül
Brüll Ernő nőidivatházában
vásárolhat,
Piac-utca 29. szám alatt
(Városnázavai szemben),
hol allandó vevőim újévi alkalommal
gyönyörű naptárt is kapuak.

Pestszentlőrinczi Parketgyár
és Gőzfűrészes Részvénytársaság.
Vezérképviselete Hajdu-, Szabolcs-,
Szatmár- és Beregmegyék részére
Ráhmer Sándornál
Debreczen, Piac-u. 43.
Telefon 962
NEUSCHLOSZ-LICHTIG
ALBERTALVA-BUDAPEST
Repülőgép és Faipar R. T.
Vezérképviselete Hajdu-, Szabolcs-,
Szatmár- és Beregmegyék részére
Ráhmer Sándornál
Debreczen, Piac-utca 43 sz.
Gyártmányai: Butor-, épület,
asztalos munkák, gazdasági sze-
kerek, strázszekerek, mezőgazda-
sági faszorszámok, szerszámnye-
lek, háztartási faárúk; gyermek-
koscskák, faújs ajtók és ablakok,
szekérkerekék, tömegkikkék stb.

Saját készítményű
bőröndök,
ridikülök és
bőrtárcák
gyári árban kaphatók
FEUERMANN bőrdöndősnél,
PIAC-UTCA 44. SZÁM.

Nagyban és
kicsinyben **azonnal szállít**
raktárakról, ugy-
szintén minden
vasút- és hajóálló-
másra, háztartási,
ipari és gazdasági
célokra
porosz-szenet,
kokszt, mosott kovács-szenet
VÁGÓ REZSŐ
nagykereskedő Budapest,
V., Báthory-utca 5. szám.
Telefon: 21-37, 114-77, 51-81.
Sürgönycim: Tízezer Budapest.

Rudvas, tengely,
lemezek és vasárúk legolcsóbban
kap. **FARKAS ÁRON**
vaskereskedésében, **DEBRECZEN,**
Csapó utca 18. Telefon: 11 46.

Mészárosok és hentesek figyelmébe!
Eredeti **F. Dirk**-féle
KÉSEK és ACELOK
Bakos vaskereskedőnél.
Telefon 620, Csapó-u. 88.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szóig 30 korona, minden további szó
3 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 40 korona, minden további szó
4 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL

Aranyat,
ezüstöt és drága
köveket legmagasabb
árban vesz
Braun Mór
ékszerész, Piac u. 31.
Mihalovits gyögy-
szertára mellett.

Üveget
legdrágábban vásárol
FABIÁN,
Hatvan-utca 10.

ELADÁS

SZÁRAZ
TÜZIFA
felaprítva és
hasábban —
vajamint
KÖSZÉN
hazaszállítva
megrendelhető
Fabehozatali
és Kereske-
kedelmi R. T.
telepeln
Homokkert
Gázgyár és Köz-
raktár között. —
Telefon 13-98.
Pesti-u. 2.
Telefon 13-95.

Bőrgár niturák,
hencserek, matracok,
Sóberli-ágyak eladóak. —
Szántó kárpitosnál, Zugó-
utca. Telefon. Tanuikok
felvetetnek.

Ebéditők,
hálók, butorok legolcsóbb-
ban beszerezhetők Piac-
utca 83., az udvaron.
Papiánvarro dámban
minden szakmabeli mun-
kat jutányosan készítek.
Debreczen, Kossuth u.
11. sz.

Hencserek,
plús díványok, matra-
cok készen kaphatók
német órákat adna pri-
vát házakban. — Cím a
kiadóban.

Széchenyi-
utca 16. számú ház
szonnal eladó. Értekezni
lehet Széchenyi-u. 16.
Goldsteinás.

Aranyat,
ezüstöt, briliánsat, zá-
logcédulát vesz legma-
gasabb napi áron Steiner
Mihály, Hatvan-utca 2.
szam, 1. emelet.

Rendelőnek
alkalmas 2 szobát kere-
sek főtérén. — Előnyös
javaldalmazás, — es etleg
terményben. — Cím a
kiadóban.

Mosó
nagy teknő, 22 méter
runaszárító kotél, joarban
levő eladó. Bika-
bérház 2 em. 2. 10-12-ig.

Kltűnő partik
intelligens, önálló exis-
tenciával biro idesebb
izraelita urak részére,
továbbá fátar, jobb tiszt-
viselők. önálló keres-
kedők és iparosok pá-
lyáznaknak házasság
céjából. B. rkovits, Hajo-
utca 16.

Zongora-
hangolást,
javítást, nösszu zon-
gorak rövidítését
elvallalja
Liska,
Bethlen-u. 27.

Menekült óras
szakszerűen,
meglepő
olcsón
vállal
javításokat
Kakócal-utca 36. sz.

Párisból
hazatért intelligens
fiatalember francia és
német órákat adna pri-
vát házakban. — Cím a
kiadóban.

Egy pár
keztyű
találtatott
csőtörtőt este a
színházban. Jogos
tulajdonosa József
József kir. k.-utca 28.
Polacseknel.

VEGYES

Gazdaságua
ajánlkozik kulcsárnak
2 és fél évi praxissal egy
fiatalember. Bővebbet a
kiadóban.

Vízvezeték,
csatornázást szakszerűen
készít Gyenes, Miklós-
utca 29. Telefon 937.

Elektra
elektrotechnikai vállalat.
Cégtulajdonos Gold Sándor.
— Villanyvillagítás,
motorok, csengőberende-
zések, javításokat leg-
jutányosabban készít. —
Debreczen, Hatvan-utca
2., 1. em. Telefon: 895.

Jegyesek figyelmébe
ajánlom a Központi óra-
es ékszerüzletemet Piac-
utca 30., ahol újévi aján-
dékknak valót is a leg-
olcsóbban vásárolhat.

A fr
London,
nőkségnek
francia kab-
javaslatokat
párisi konte-
tegnapi első
lutott. A pá-
ország és a
elérés vált
algha lehet
polemiára k
Poincare kö

1923. ja
Négy
Budapest
pénzügyi t
tott üléseb
letes előte
zotti az ál
Megállapít
vételeknek
mértékü en
jogosi. A
egyensúly
állatható, h
tala semmi
tételi kötel
Nagy probl
a 4-5 évi
fedezzük
energikus h
politika kö
esetén évr
hiányt, mer
hogya ezt
jegyek kib
további ro
háztartás r
tervnek fel
kerülhetne
megfelelő
felvétele s
mor
Páris, ja
ülésén az e
terveit ism
nar Law az
pedig az o
care a kö
oldhatók
Poincare
birodalom
nem vállal
ez szándék
a büntető
vábbi néki
garancia bi
székelyét,
zetten van,
ébben képes
tejteni, hog
ül vigye. I
nak tartja
sét azzal a
ieried ki a
hog ezzel
fogaljanak
jobb két év
idő alatt is
szálló hads
zottságok
vonakozó
pénzüzetése
sok. A záto
száraz rosza
ciország e
azon a néz
produktivit
ritani kell
áltat.
A Poinca
előtt tartás
minden kat
lognak, kivé
Németország
mennyi köt
szolgáltatás
tervezet szé
örző bizotts
kötelezettség
a megszálló